

А К Т
лісопатологічного обстеження лісових насаджень
Радомишльського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс»
ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них
заходів з поліпшення санітарного стану лісів

25 квітня 2025 року

м. Радомишль
 Житомирський район
 Житомирська область

На звернення філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», лист № 8252/40.1.11-2025 від 22.04.2025 року «Щодо обстеження лісових насаджень», згідно п.п. 2 - 6 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою КМУ від 27.07.1995 р. № 555 (зі змінами), комісією в складі: провідного інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі ДСЛП «Київлісозахист») Юрія ДВОРАКІВСЬКОГО, інженера-лісопатолога I категорії ДСЛП «Київлісозахист» Сергія БОГАТИРЧУКА, інженера охорони та захисту лісу I категорії відділу охорони і захисту лісів філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Сергія ПРИХОДЬКА, начальника Радомишльського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» Івана ЗАХАРЧУКА, лісничих Чоповицького лісництва Олексія НЕСТЕРЕНКА, Українцівського лісництва Василя МАЄВСЬКОГО, Радомишльського лісництва Дмитра КРИЖОВЦЯ, Іршанського лісництва Володимира БИЧАЄВА, Малинського лісництва Андрія ОЛЕКСІЙЧУКА, Білківського лісництва Сергія ОНОФРІЙЧУКА та лісничого Кримоцького лісництва Ігоря ЧЕПЦОВА проведено лісопатологічне обстеження окремих лісових насаджень Радомишльського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркової санітарної рубки (далі ВСР) на 2025 рік.

Результати обстеження

Таксаційна характеристика лісових насаджень, що обстежувались, наведена нижче за матеріалами базового лісовпорядкування 2019 року.

Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності	ТУМ
			склад	вік років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1 гектар		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Чоповицьке лісництво											
20	11	6,4	10СЗ	85	0.70	1	26	28	430	4	A2C
23	1	7,2	10СЗ	67	0.75	1A	25	26	410	4	B2ДС
27	21	1,3	9СЗ1БП	71	0.75	1	25	24	370	3	B2ДС
27	23	2,3	10СЗ	76	0.75	1	23	26	380	3	B2ДС
52	3	3,1	10СЗ+ДЗ	81	0.70	1A	30	36	480	4	B2ДС
71	17	0,5	9СЗ1ДЗ	56	0.80	1Б	26	24	420	4	B2ДС
71	19	5,4	9СЗ1ДЗ+БП	68	0.75	1Б	29	28	430	4	B2ДС
102	4	7,5	9СЗ1БП	69	0.80	1A	27	26	450	4	B2ДС

105	5	1,9	10СЗ+ДЗ+БП	56	0.85	1Б	26	24	480	4	ВЗДС
Разом		35,6									
Українівське лісництво											
17	8	3,1	8СЗ(121)2СЗ(65)+БП	121	0.35	2	28	44	195	2	В2ДС
44	1	28,8	9СЗ1БП	106	0.60	2	27	36	350	2	В2ДС
73	1	3,7	10СЗК+БП	57	0.75	1	20	24	325	4	А2С
77	15	8,3	9СЗК1БП+ДЗ	56	0.65	1	21	26	275	4	В2ДС
86	8	2,0	10СЗ	76	0,70	1	24	30	390	4	В4ДС
Разом		45,9									
Радомишльське (Поташнянське) лісництво											
15	16	1,5	10СЗ	80	0.50	1	26	36	300	3	В2ДС
26	15	3,3	10СЗ	86	0.60	1	26	36	350	3	В2ДС
Разом		4,8									
Іршанське лісництво											
15	14	6,5	10СЗ+БП	67	0.75	1	24	26	380	4	В2ДС
16	5	2,0	10СЗ+БП	58	0.60	1А	24	26	330	4	В2ДС
17	5	4,2	9СЗ1ДЗ+БП	106	0.50	1	28	36	310	3	В2ДС
25	2	29,0	10СЗ	71	0.80	1	24	24	415	4	В2ДС
64	10	3,0	10СЗ+БП	67	0.50	1	23	26	240	3	В2ДС
112	6	0,5	10СЗ	100	0.50	2	25	32	270	3	А2С
112	10	1,8	10СЗ	95	0.60	2	25	30	330	3	А2С
112	19	0,2	8СЗ(95)2СЗ(56)	95	0.50	2	26	36	260	3	А2С
113	19	2,7	10СЗ	110	0.60	2	27	32	360	3	В2ДС
113	21	1,1	9СЗ1БП+ВЛЧ	60	0.60	1А	23	26	280	3	В2ДС
Разом		51,0									
Малинське лісництво											
9	17	5,0	10СЗ+ДЗ+БП	71	0.60	1	25	28	350	4	В2ДС
44	19	5,9	10СЗ+БП	71	0.68	1	24	26	336	2	В2ДС
49	15	4,8	4СЗ(126)6СЗ(86)+ДЗ +БП	126	0.60	2	29	40	350	2	В2ДС
53	1	33,1	8СЗ1ДЗ1ОС+ГЗ	106	0.60	1А	31	40	340	2	В2ДС
Разом		48,8									
Білівське лісництво											
35	1	3,3	10СЗ+ДЗ+БП	68	0.75	1	23	24	380	4	В2ДС
46	6	9,4	10СЗ+ДЗ+БП	56	0.80	1А	22	20	370	4	В2ДС
46	7	1,3	10СЗ+ДЗ	58	0.65	1	21	24	285	4	В2ДС
48	10	1,2	10СЗК+БП+ДЗ	67	0.70	1	23	24	360	4	В2ДС
49	1	1,5	10СЗ	65	0.70	1	23	26	350	4	В2ДС
111	5	10,5	10СЗК+БП	55	0.90	1А	23	24	460	4	В2ДС
Разом		27,2									
Кримоцьке лісництво											
35	3	12,3	10СЗ+БП+ОС	76	0.90	1	25	28	490	4	В2ДС
48	11	4,7	9СЗ1ДЗ+БП	84	0.65	1	26	32	320	4	В2ДС
56	12	6,0	10СЗ+БП	57	0.75	1А	24	26	390	4	В2ДС
Разом		23,0									
Кримоцьке (Краснобiрське) лісництво											
28	7	6,0	9СЗ1АКБ+БП	66	0.50	1А	26	28	250	4	В2ДС
28	11	24,0	9СЗ1АКБ+БП	81	0.65	1А	28	32	365	4	В2ДС
55	25	1,6	4СЗ6ЯЛЕ+БП	54	0.75	1Б	25	28	410	4	В2ДС
Разом		31,6									
Всього		267,9									

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень

Обстежені насадження характеризуються незадовільним лісопатологічним станом – всихання різної інтенсивності. Причинами погіршення лісопатологічного стану є діяльність стовбурових шкідників, враження та прогресування хвороби лісу коренева губка.

Насадження, пошкоджені стовбуровими шкідниками, характеризуються змішаним всиханням соснових деревостанів (наявні як куртини до 0,1 га так і групове та поодинокі всихання). Дереву сосни, що потребують видалення відносяться до дерев IV (відмираючі), V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (крона дуже ажурна, хвоя світло-зелена або жовтувато-зелена, характеризуються частковим опаданням кори, дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками, хвоя, гілки другого і третього порядків відсутні). Переважаючими видами стовбурових шкідників, які призвели до всихання сосни є лубоїд сосновий малий з відпрацюванням стовбурів дерев сосни в зоні тонкої кори, ходи якого можна спостерігати на поодиноких вивалених деревах з категорії старий сухостій, зламаних вершинах дерев сосни внаслідок бурелому та великий сосновий лубоїд, жердняковий смолюх, синя соснова златка, соснові вусачі (сірий довговусий вусач, рагій ребристий) з відпрацюванням стовбурів дерев сосни в зоні товстої кори. Також внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинкових ходів стовбурових шкідників характеризуються наявністю «синяви» яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів. Під деревами спостерігаються «стрижені» пагони світло-зеленого кольору внаслідок минулорічного додаткового живлення соснових лубоїдів в кількості від 1 шт. до 2 шт. на 1 квадратний метр.

Соснові насадження Білківського лісництва квартал 48 виділ 10 та квартал 111 виділ 5, вражені хворобою лісу - коренева губка, характеризуються слабким ступенем прояву хвороби та всиханням групового характеру. Повнота насаджень нерівномірна – наявні вікна малих та середніх розмірів. Крони дерев ажурні (III (дуже ослаблені) та особливо IV (відмираючі) категорій стану), приріст знижений, відпад глищі більше норми. Дереву IV категорії стану (відмираючі) характеризуються окрім ажурності сильного ступеня зміною забарвлення глищі до світлих або бурих тонів, суховершинністю (всиханням до 2/3 крони). Також характеризуються поширенням стовбурових шкідників комплексу родин лубоїдів. Під деревами спостерігаються «стрижені» пагони світло-зеленого кольору внаслідок минулорічного додаткового живлення соснових лубоїдів в кількості від 1 шт. до 2 шт. на 1 квадратний метр.

Крім того в обстежених соснових насадженнях спостерігається всихання другорядних порід дерев: берези повислої від трутовика справжнього, бактеріальної водянки, всихання дерев осики та дуба від трутовика несправжнього, дерева дуба відпрацьовані дубовою бронзовою златкою, яка є переносчиком збудника хвороби дуба звичайного трахеомікоз дуба. Такі дерева, які явно відносяться до дерев V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (гілки другого та третього порядків відсутні, опадання кори, наявність плодових тіл), потребують виборки при проведенні вибіркового санітарного рубки з залишенням поодиноких дерев для дотримання пункту 26 чинних Санітарних правил в лісах України.

В даних насадженнях має місце нахил стовбурів більше ніж 30 градусів від вертикальної осі, дерев які зависли на поруч ростучі дерева або впали, внаслідок шквальних поривів вітру в попередні роки та дерев природного відпаду.

Насадження мають знижений рівень загальної стійкості, що відповідно характеризується утворенням всихаючих дерев та дерев свіжого сухостою. Спостерігається накопичення старого сухостою і валіжника різних термінів давності. Утворенню відмираючих та сухостійних дерев безумовно сприяли посухи в минулі роки, зниження рівня ґрунтових вод, екстремальні короткотривалі метеорологічні умови, тощо). Як наслідок, всі ці процеси призвели до підвищення зростання чисельності стовбурових шкідників, в першу чергу таких як: великого соснового лубоїда, соснових вусачів, тощо.

Також одночасно з даним обстеженням, в тих же ділянках, було проведено рекогносцирувальне лісопатологічне обстеження з метою своєчасного виявлення осередків хвоегризучих шкідників лісу. Це обстеження було проведено в насадженнях, в яких в минулих роках виникали спалахи масового розмноження звичайного соснового пильщика, а саме в Іршанському лісництві. При проведенні обстеження зверталася увага на наявність характерних пошкоджень хвої в кроні та наявності калу личинок звичайного соснового пильщика та гусені соснового шовкопряду на поверхні лісової підстилки. В результаті проведеної роботи явних ознак наявності осередків звичайного соснового пильщика та соснового шовкопряду в обстежуваних насадженнях не виявлено.

ВИСНОВОК

За результатами виконаного обстеження, з метою поліпшення санітарно стану насаджень Радомишльського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», покращення лісопатологічної ситуації та попередження поширення комплексу стовбурових шкідників, комісія визначила ділянки лісу на загальній площі **219,5 га**, що потребують вибіркової санітарної рубки (ВСР) на 2025 рік, зокрема:

Чоповицьке лісництво

У кв.20 вид.11 на ділянці (2) в західній частині виділу на площі 3,4 га, з інтенсивністю 24 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.23 вид.1 на загальній площі, з інтенсивністю 23 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.27 вид.21 на загальній площі, з інтенсивністю 31 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.27 вид.23 на загальній площі, з інтенсивністю 20 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.52 вид.3 на загальній площі, з інтенсивністю 25 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.71 вид.17 на загальній площі, з інтенсивністю 32 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.71 вид.19 на загальній площі, з інтенсивністю 26 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.102 вид.4 на загальній площі, з інтенсивністю 25 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі, трутовик справжній на березі.

У кв.105 вид.5 на загальній площі, з інтенсивністю 36 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, рагій ребристий, шести зубчастий короїд, дубова бронзова златка на дубі звичайному.

Українківське лісництво

У кв.17 вид.8 на загальній площі, з інтенсивністю 15 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.44 вид.1 на загальній площі, з інтенсивністю 20 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, сніголом минулих років.

У кв.73 вид.1 на загальній площі, з інтенсивністю 16 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.77 вид.15 на ділянці (4) в основній частині виділу на площі 7,2 га, з інтенсивністю 25 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.86 вид.8 на загальній площі, з інтенсивністю 28 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Радомишльське (Поташнянське) лісництво

У кв.15 вид.16 на загальній площі, з інтенсивністю 17 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі.

У кв.26 вид.15 на загальній площі, з інтенсивністю 14 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі.

Іршанське лісництво

У кв.15 вид.14 на загальній площі, з інтенсивністю 14 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.16 вид.5 на загальній площі, з інтенсивністю 10 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, рагій ребристий, соснові вусачі.

У кв.17 вид.5 на загальній площі, з інтенсивністю 7 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.25 вид.2 на ділянці (4) в північній частині виділу на площі 13,7 га, з інтенсивністю 11 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, рагій ребристий.

У кв.64 вид.10 на загальній площі, з інтенсивністю 7 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, рагій ребристий, шестиzubчастий короїд.

У кв.112 вид.6 на загальній площі, з інтенсивністю 24 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, рагій ребристий, соснові вусачі.

У кв.112 вид.10 на загальній площі, з інтенсивністю 19 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.112 вид.19 на загальній площі, з інтенсивністю 30 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, жерднякові смолівка, шестиzubчастий короїд.

У кв.113 вид.19 на загальній площі, з інтенсивністю 46 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, шестиzubчастий короїд, вітровал.

У кв.113 вид.21 на загальній площі, з інтенсивністю 17 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, шестиzubчастий короїд, вітровал.

Малинське лісництво

У кв.9 вид.17 на загальній площі, з інтенсивністю 23 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.44 вид.19 на ділянці (2) в основній частині виділу на площі 5,7 га, з інтенсивністю 15 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.49 вид.15 на ділянці (1) в основній частині виділу на площі 3,9 га, з інтенсивністю 27 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.53 вид.1 на ділянці (1) в західній частині виділу на площі 17,5 га, з інтенсивністю 14 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Білківське лісництво

У кв.35 вид.1 на загальній площі, з інтенсивністю 22 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.46 вид.6 на загальній площі, з інтенсивністю 18 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.46 вид.7 на загальній площі, з інтенсивністю 8 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.48 вид.10 на загальній площі, з інтенсивністю 18 м3/га. Причина пошкодження: коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.49 вид.1 на загальній площі, з інтенсивністю 27 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.111 вид.5 на загальній площі, з інтенсивністю 43 м3/га. Причина пошкодження: коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Кримоцьке лісництво

У кв.35 вид.3 на загальній площі, з інтенсивністю 10 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі.

У кв.48 вид.11 на ділянці (2) в східній частині виділу на площі 3,0 га, з інтенсивністю 10 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.56 вид.12 на загальній площі, з інтенсивністю 10 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, соснові вусачі.

Кримоцьке (Краснобірське) лісництво

У кв.28 вид.7 на загальній площі, з інтенсивністю 17 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.28 вид.11 на ділянці (5) в північно-східній частині виділу на площі 13,4 га, з інтенсивністю 10 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

У кв.55 вид.25 на загальній площі, з інтенсивністю 14 м3/га. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Всього обстежена площа по даному підприємству складає **219,5 га.**

Проведення ВСР не призведе до зменшення повноти нижче встановленого показника визначеного в п. 27 чинних Санітарних правил в лісах України.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилась силами лісової охорони філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

РЕКОМЕНДАЦІЇ

ВСР провести в 2025 році згідно пунктів 2-6,9,12,14,15,17,19,23,26 чинних Санітарних правил в лісах України з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням порубкових залишків. Оптимальний термін проведення ВСР – II квартал 2025 року.

Лісовій охороні підприємства вести постійний лісопатологічний моніторинг за санітарним станом насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб.

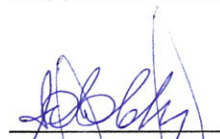
Даним обстеженням нових осередків первинних шкідників та хвороб лісу не виявлено.

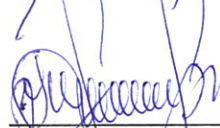
Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин занесених до Червоної книги України при обстеженні також не виявлено.

Акт складено в трьох примірниках:

1. Центральному міжрегіональному управлінню ЛМГ;
2. ДСЛП «Київлісозахист»;
3. Радомишльському надлісництву філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Підписи членів комісії:

 Юрій ДВОРАКІВСЬКИЙ

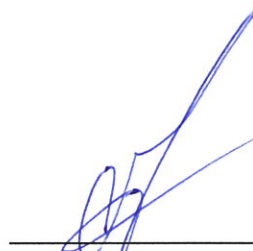
 Сергій ПРИХОДЬКО

 Олексій НЕСТЕРЕНКО

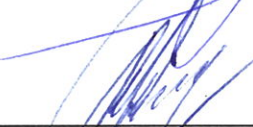
 Дмитро КРИЖОВЕЦЬ

 Андрій ОЛЕКСІЙЧУК

 Ігор ЧЕПЦОВ

 Сергій БОГАТИРЧУК

 Іван ЗАХАРЧУК

 Василь МАЄВСЬКИЙ

 Володимир БИЧАЄВ

 Сергій ОНОФРІЙЧУК